

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR KANUNU

Kanun No: 4875

KABUL TARİHİ: 5 HAZİRAN 2003

RESMİ GAZETE : 17 HAZİRAN 2003

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı, doğrudan yabancı yatırımların özendirilmesine, yabancı yatırımcıların haklarının korunması ile yatırım ve yatırımcı tanımlarında uluslar arası standartlara uyulmasına, doğrudan yabancı yatırımların gerçekleştirilmesinde izin ve onay sisteminin bilgilendirme sistemine dönüştürülmesine ve tespit edilen politikalar yoluyla doğrudan yabancı yatırımların artırılmasına ilişkin esasları düzenlemektir. Bu Kanun, doğrudan yabancı yatırımlara uygulanacak muameleyi kapsar.

TANIMLAR

Madde 2- Bu Kanunda geçen;

a) **Yabancı yatırımcı:** Türkiye'de doğrudan yabancı yatırım yapan,

1)Yabancı ülkelerin vatandaşlığına sahip olan gerçek kişiler ile yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarını,

2) Yabancı ülkelerin kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişileri ve uluslar arası kuruluşları,

b) **Doğrudan yabancı yatırım :** Yabancı yatırımcı tarafından,

1)Yurt dışından getirilen;

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na alım satımı yapılan konvertibl para şeklinde nakit sermaye,

- Şirket menkul kıymetleri (devlet tahvilleri hariç),

- Makine ve teçhizat,

- Sınai ve fikri mülkiyet hakları,

2)Yurt içinden sağlanan;

-Yeniden yatırımda kullanılan kar, hasılat, para alacağı veya mali değeri olan yatırımla ilgili diğer haklar,

- Doğal kaynakların aranması ve çıkarılmasına ilişkin haklar,

gibi iktisadi kıymetler aracılığıyla;

i) yeni Şirket kurmayı veya Şube amayı,

ii) menkul kıymet borsaları dışında hisse edinimi veya menkul kıymet borsalarından en az %10 hisse oranı ya da aynı oranda oy hakkı sağlayan edinimler yoluyla mevcut bir Őirkete ortak olmayı,

c) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığı'nı,

ifade eder.

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARA İLİŞKİN ESASLAR

Madde 3

a) Yatırım Serbestisi ve Milli Muamele

Uluslar arası anlaşmalar ve özel kanun hükümleri tarafından aksi öngörülmedikçe;

1-Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'de doğrudan yabancı yatırım yapılması serbesttir.

2- Yabancı yatırımcılar yerli yatırımcılarla eŐit muameleye tabidirler.

b) KamulaŐtırma ve DevletleŐtirme

Doğrudan yabancı yatırımlar, yürürlükteki mevzuat gereğince; kamu yararı gerektirmedikçe ve karŐılıkları ödenmedikçe kamulaŐtırılmaz veya devletleŐtirilemez.

c) Transferler

Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve iŐlemlerinden doğan net kar, temettü, satıŐ, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karŐılıđında ödenecek meblağlar ile dıŐ kredi ana para ve faiz ödemeleri, bankalar veya özel finans kurumları aracılığıyla yurt dıŐına serbestçe transfer edilebilir.

d) TaŐınmaz Edinimi

Yabancı yatırımcıların Türkiye'de kurdukları veya iŐtirak ettikleri tüzel kiŐiliđe sahip Şirketlerin, Türk vatandaşlarının edinimine açık olan bölgelerde taŐınmaz mülkiyeti veya sınırlı ayni hak edinmeleri serbesttir.

e) UyuŐmazlıkların zm

Özel hukuka tabi olan yatırım sözleŐmelerinden kaynaklanan uyuŐmazlıkların çözümü ile yabancı yatırımcıların idare ile yaptıkları kamu hizmeti imtiyaz ŐartlaŐma ve sözleŐmelerinden kaynaklanan yatırım uyuŐmazlıklarının çözümlenmesi için; görevli ve yetkili mahkemelerin yanı sıra, ilgili mevzuatta yer alan koŐulların oluŐması ve tarafların anlaşması kaydıyla, milli veya milletlerarası tahkim ya da diğer uyuŐmazlık çözüm yollarına

başvurulabilir.

f) Nakit Dışı Sermayenin Değer Tespiti

Nakit dışındaki sermayenin değer tespiti, Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılır. Yabancı ülkelerde kurulu bulunan şirketlerin menkul kıymetlerinin yatırım aracı olarak kullanılması halinde, menşe ülke mevzuatına göre değer tespitine yetkili makamların veya menşe ülke mahkemelerince tespit edilecek bilirkişilerin ya da uluslar arası değerlendirme kuruluşlarının değerlendirmeleri esas alınır.

g) Yabancı Personel İstihdamı

Bu Kanun kapsamında kurulan şirket, şube ve kuruluşlarda istihdam edilecek yabancı uyruklu personele, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çalışma izni verilir.

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un 23. maddesi uyarınca Hazine Müsteşarlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelikte; yabancı sermayeli şirket ve kuruluşlardan hangilerinin bu kapsama gireceği ile söz konusu yönetmelik kapsamında izin verilecek kilit personelin tanımı ve çalışma izinlerine ilişkin özel nitelikteki diğer esas ve usuller belirlenir.

Bu kapsamda istihdam edilecek personele, 4817 sayılı Kanun'un 14. maddesi birinci fıkrasının "b" bendi hükümleri uygulanmaz. İstihdam edilecek yabancı uyruklu kilit personele, 4817 sayılı Kanun'un 13. maddesi birinci fıkrasının hangi durumlarda uygulanacağı hazırlanacak yönetmelikte belirlenir.

h) İrtibat Büroları

Müsteşarlık, yabancı ülke kanunlarına göre kurulmuş şirketlere, Türkiye'de ticari faaliyette bulunmamak kaydıyla irtibat bürosu açma izni vermeye yetkilidir.

POLİTİKA BELİRLEME VE BİLGİ İSTEME

Madde 4- Müsteşarlık; kalkınma plan ve yıllık program hedeflerini, ülkenin genel ekonomik durumunu, dünyadaki yatırım eğilimleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel kesim meslek kuruluşlarının görüşlerini dikkate alarak, doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin politikaların genel çerçevesini belirlemeye, bu amaçla diğer kuruluşların faaliyetlerine katılmaya yetkilidir. Doğrudan yabancı yatırımları ilgilendiren mevzuatta yapılacak değişiklik ve yeni mevzuat tasarımları hakkında Müsteşarlığın uygun görüşü alınır.

Müsteşarlık, doğrudan yabancı yatırımlara ilişkin bilgi sistemini kurmak ve geliştirmek amacıyla, yatırımlar hakkındaki istatistik bilgileri, her türlü kamu kurum ve kuruluşları ile özel kesim meslek kuruluşlarından istemeye yetkilidir.

Yabancı yatırımcılar, yatırımları ile ilgili istatistik bilgileri Müsteşarlıkça hazırlanacak yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Müsteşarlığa bildirirler. Söz konusu bilgiler istatistik amaçları dışında ispat aracı olarak kullanılamaz.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 5- a) Mevcut yabancı sermayeli kuruluşlar

18/1/1954 tarihli ve 6224 sayılı Kanun kapsamında kurulan şirketler, kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, bu Kanuna tabidirler.

b) Yönetmelik

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esaslar Kanunun yayımını izleyen bir ay içerisinde Müsteşarlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

c) Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

18/1/1954 tarihli ve 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Mevzuatta, 6224 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

d) Bu Kanun hükümlerine ilişkin değişiklikler, ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE : Bu Kanunun uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut kararname, tebliğ ve genelgelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

YÜRÜRLÜK

Madde 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.